

K NOZ § 1878:

§ 1878

(1)

Prodlení jednoho ze spoluvěřitelů se ocitají v prodlení také ostatní spoluvěřitelé.

(2)

Spojí-li se pohledávka a dluh v osobě jednoho ze spoluvěřitelů, zanikají tím i pohledávky ostatních spoluvěřitelů vůči dlužníku.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 1868 až 1878

0 0 0

28/11/2014 / Jiří Remeš

Rozpor s § 1994 NOZ

0 0 0

28/11/2014 / Admin Tým

Křížové odkazy

0 0 0

28/11/2014 / Admin Tým

§ 429 BGB - zdroj inspirace

0 0 0

ROZPOR S § 1994 NOZ

28/11/2014 / Jiří Remeš [JŠK, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Na výklad případného rozporu § 1878 (2) NOZ s § 1994 NOZ větou druhou nejsou vyjasněné názory. Podle prvního ustanovení by totiž spojením dluhu dlužníka s pohledávkou spoluvěřitele měl dluh zcela zaniknout (inspirace § 429 (2) BGB). Podle druhého ustanovení by však splnutím povinnosti dlužníka a práva spoluvěřitele měla pohledávka zaniknout pouze do výše podílu tohoto spoluvěřitele (inspirace čl. 1301 Code Civil). V takovém případě by se pohledávka poměrně snížila o podíl spoluvěřitele, a tento spoluvěřitel by byl ve zbytku dlužníkem ostatních spoluvěřitelů.

Část teorie zastává názor, že ustanovení jsou v konfliktu, přičemž z ústavně-konformního výkladu plyne potřeba dát přednost řešení v § 1994 NOZ. Splnutím by tedy pohledávka zanikla jen částečně. § 1878 (2) NOZ je v tomto ohledu obsolentní, nepoužitelný (Eliáš, K. *Problematická ustanovení nového občanského zákoníku a jejich výklad*. Bulletin advokacie 11/2013; Šilhán, Komentář NOZ / Beck k § 1994 NOZ).

Podle druhé části teorie je § 1994 lex generalis a § 1878 (2) je lex specialis. Obecný § 1994 NOZ dopadá na případy, kdy pohledávka a dluh splyne v osobě jednoho ze spoluvěřitelů (např. spoluvěřitel se stane dědicem dlužníka), zvláštní § 1878 (2) NOZ dopadne na případy splnutí v osobě dlužníka (dlužník bude dědicem spoluvěřitele) (Prokeš, M. *Splynutí při věřitelské solidaritě v novém občanském zákoníku*, Právní rozhledy 4/2014; Lavický, Komentář NOZ / Beck k § 1878 NOZ). Podobné případy lze uvést i u převzetí majetku nebo koupě závodu.

Vyskytuje se i názor, že z důvodu neslučitelného rozporu citovaných ustanovení je potřeba řešení dotvořit mimoprávními argumenty nebo uvážením soudce (Melzer, F. přednáška na semináři v hotelu Rakovec v Brně konaná dne 12. 12. 2013, Mezler, F. *Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace*. 2. vyd. C.H.Beck, 2011, s. 226, obojí citováno in Prokeš 2014).

Komentářová literatura uspokojivou odpověď nenabízí. Beckovský komentář uznává obě možnosti jako správné (Lavický k §

1878 NOZ vs. Šilhán k § 1994 NOZ), což myslím není možné. T. Kindl v komentáři od Wolters Kluwer zase uznává rozpor, ale nevyjadřuje se k tomu, kterému ustanovení dát přednost.

Osobně se kloním k prvnímu řešení, tedy že § 1878 (2) je obsolentní. Nedomnívám se totiž, že je rozhodné, zda ke splnutí došlo v osobě věřitele nebo v osobě dlužníka, a mám pochybnosti, zda je takové rozlišování vůbec možné. Podle obou ustanovení je rozhodné pouze to, zda ke splnutí došlo. Obě ustanovení tedy řeší stejnou otázku.

Pokud je pak prostor pro rozhodnutí, kterému řešení dát přednost, tj. zda má dluh zaniknout nebo ne, měl by převážet výklad, že dluh nezanikne. Takový výklad lépe odpovídá principu v § 3 (2) (d) NOZ, že daný slib zavazuje a smlouvy mají být plněny.

Připravovaná novela NOZ v gesci Ministerstva spravedlnosti se problém snaží odstranit tak, že druhá věta v § 1994 NOZ bude zrušena. Převážet by tedy mělo pravidlo v § 1878, že pohledávka ostatních spoluvěřitelů splnutím zanikne.

Zatím žádné diskuzní příspěvky